

Рецензії

ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ ДІАЛОГ

Кравченко С.І. **Періодичні видання Польщі 20–30-х років ХХ століття у світлі суспільно-культурних процесів міжвоєнної доби: літературна комунікація, польсько-український діалог: Монографія.** – Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2009. – 508 с.

Польсько-українські взаємини в царині культури мають давню і багату історію. Попри численні студії в різних галузях гуманістики останніх десятиліть, ця наукова проблема має ще багато білих плям і недосліджених аспектів. Однією з таких прогалин, яка потребує уважного вивчення й доповнить картину міжнаціональних взаємин двох сусідніх народів, є польсько-український дискурс періодики різних історичних етапів.

Монографія С. Кравченко започатковує вивчення медійного дискурсу у сфері літературної та міжкультурної комунікації: тут розглядаються польські та українські періодичні видання культурологічного спрямування, які виходили на теренах Польщі у 20–30-ті роки ХХ століття, висвітлюється їхня роль у літературному процесі та в розвитку польсько-українських культурних взаємин. Значну увагу авторка приділяє способам репрезентації суспільної свідомості, серед яких – колективні та індивідуальні світоглядні і творчі програми, з'ясовуються риси літературної комунікації міжвоєнної доби.

Монографія розкриває майже не досліджені в Україні аспекти польсько-українського культурного діалогу, який тривав на шпальтах періодики міжвоєнної доби. Заслугою авторки є введення в інформаційний простір України наукової та історичної інформації, відсутньої в бібліотеках України й невідомої вітчизняному читачеві.

Крім ґрунтовного аналізу провідних польських часописів міжвоєнної доби ("Wiadomości Literackie", "Sygnały",

"Żagary" та ін.), їхнього функціонування у площині літературної комунікації, фундаментально й комплексно обсервується діяльність часопису "Biuletyn Polsko-Ukraiński", безпосередньо пов'язаного з ідеєю польсько-українського союзу, та інші міжнаціональні журналістські проекти 20–30-х років ХХ ст.

Висвітлюється українська тема, репрезентована в польській періодиці міжвоєнного періоду, та її ідейно-змістові компоненти політологічного й літературного змісту. Варта особливої уваги подана у книжці окремим розділом польська рецепція української літератури. Це й кількісно-іменні показники, які демонструють палітру імен та жанрів польської літературної критики й публіцистики, надрукованої в періодиці, і характеристика поетичних перекладів у пресі, інформація про провідних польських перекладачів, котрі працювали на ниві польсько-українського поетичного діалогу.

Надзвичайно цікава історична, літературознавча та джерелознавча інформація подана в підрозділах,

присвячених польській шевченкіані, франкознавству й лесезнавству. Тут розглядаються публіцистичні та літературно-критичні тексти, опубліковані на сторінках провідних польських видань, які розкривали перед польською читацькою аудиторією життя і творчість титанів українського красного письменства.

Дослідниця аналізує ідеологічне підґрунтя польсько-українського діалогу міжвоєнних років, яким була концепція польського прометеїзму, сформульована провідними польськими політичними і громадськими діячами доби, висвітлює широкий спектр проблематики політичної публіцистики на сторінках преси, у якій розкривалася актуальна на той час геополітична сутність українського питання. Детально розглядається публіцистика письменників та громадських діячів В. Бончковського, Ю. Лободовського, Л. Василевського та інших представників польського прометейського руху, актуалізується роль Єжи Ґедройця та його однодумців у згуртуванні кола прихильників польсько-українського союзу.

Важливе місце відведено питанню співпраці представників польської та

української інтелігенції на сторінках польських періодичних видань. Висвітлюється авторський склад часопису "Biuletyn Polsko-Ukraiński", у якому значний відсоток склали українці – письменники, журналісти, вчені (І. Кедрин, М. Ковалевський, В. Біднов, А. Крижанівський та ін.). Виняткову роль у культурному діалозі двох народів відіграли в цей період Є. Маланюк та Б. Лепкий, які працювали в різних площинах міжкультурного діалогу – поетичний переклад, літературна критика, рецензування, публіцистика, літературознавство, культурологія тощо. Їхній праці у сфері міжнаціональних взаємин присвячені окремі підрозділи.

Монографічне дослідження ґрунтовністю та важливістю порушеної проблематики лише накреслює важливі напрямки подальшого вивчення, які потребують розвитку й поглиблення в майбутньому.

Монографія містить цікаву інформацію, яка може бути корисною для журналістів, філологів, істориків та всіх, хто цікавиться історією преси, творчістю української еміграції та польсько-українськими взаєминами.

Отримано 12 квітня 2011 р.

Ірина Констанкевич
м. Луцьк

<p>Б.І. Мельничук</p> <p>Українська поетична шевченкіана</p> <p>Наші презентації</p>	<p>Мельничук Б.І. Українська поетична шевченкіана: Навчальний посібник зі спецкурсу. – Чернівці: Чернівецький національний університет, 2010. – 176 с.</p> <p>У книжці відомого літературознавця, професора Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича Богдана Мельничука окреслено параметри та закономірності функціонування такого маловивченого феномену української літератури, як художня шевченкіана, зокрема віршована, з її майже 170-літньою історією – від прижиттєвої до наших днів. Автор докладно розглядає випробувані часом кращі зразки вітчизняної шевченкіани, не замовчуючи, утім, художні прорахунки поетів. Доповнює навчальний посібник "Мала антологія української поетичної шевченкіани".</p> <p>О.Б.</p>
--	---